

GENOOTSCHAP

OnzeTaal

Jaarverslag

2020

Jaarverslag 2020

Het Genootschap Onze Taal is dé vereniging voor taalliefhebbers. Met het bekende maandblad *Onze Taal*, de Taaladviesdienst, digitale nieuwsbrieven en sociale media bereikt het genootschap elke maand tienduizenden taalliefhebbers en taaladviesvragers. Ook voor *Onze Taal* was 2020 een uitzonderlijk jaar. Voor zover er sprake was van een corona-effect, was dat niet negatief. Voor het eerst in lange tijd bleef het aantal leden vrijwel stabiel. Het aantal websitebezoekers en het aantal beantwoorde taalvragen piekten met name tijdens de lockdownperiodes. Dat resulteerde in een hogere donatieopbrengst. Ook de webwinkel had – dankzij twee nieuwe boektitels en een set exclusieve mondkapjes – een goed jaar.

Contributies en donaties

Het lidmaatschapsjaar 2020 werd afgesloten met 23.561 leden; een stijging van 3% ten opzichte van 31 december van het jaar ervoor, toen *Onze Taal* 22.282 leden had. Van de 23.025 leden hadden er 1413 een digitaal abonnement. De leden betaalden gemiddeld € 46 voor hun lidmaatschap. In 2020 ontving *Onze Taal* daarnaast € 37.487 aan incidentele donaties.

Tijdschrift *Onze Taal*

De jaargang 2020 bestond uit tien nummers met in totaal 360 pagina's. Het tijdschrift besteedde aandacht aan onder meer taaltechnologie, thuistaal, taal en gender, en natuurlijk de impact van de coronacrisis op de taal. Er waren interviews met Annejet van der Zijl, Jaap de Jong en Freek de Jonge. Het hele jaar door besteedde het tijdschrift aandacht aan taal die 'niet meer kan', onder andere met een eigen onderzoek van *Onze Taal*. In juni verscheen het themanummer over de negentiende eeuw, met artikelen over de Vlaamse taalstrijd, het ontstaan van de grote woordenboeken, en de negentiende-eeuwse kopstukken van de Neerlandistiek. Peter-Arno Coppen en Fieke Van der Gucht waren het hele jaar als extern redacteur bij *Onze Taal* betrokken; Jaap de Jong verliet na 28 jaar de redactie.

Taaladvies

In 2020 beantwoordde de Taaladviesdienst van Onze Taal 12.300 eerste-lijns taalvragen - 30% meer dan in 2019. De maatregelen n.a.v. de coronapandemie waren daarvoor de directe aanleiding: hoe meer mensen thuis werken, hoe vaker de Taaladviesdienst met vragen wordt benaderd. De meeste vragen kwamen binnen via Twitter, de Taaladvieslijn en e-mail: respectievelijk 22% en 26% en 29%. Het aantal vragen via WhatsApp steeg naar 12%.

Daarnaast schreef de Taaladviesdienst nieuwe en herziene adviezen voor www.taaladvies.net en werden er nieuwe woorden toegevoegd aan www.spellingsite.nu. Daarnaast ging de aandacht uit naar het aanvullen en herzien van de taaladviezen op www.onzetaal.nl. In 2020 werden die adviezen door elf miljoen bezoekers in totaal 14,9 miljoen keer geraadpleegd, met op piekdagen bijna 50.000 bezoekers per dag. 15% van de bezoekers kwam uit België en 80% uit Nederland. Wederom was de vraag wanneer je *hun* en wanneer je *hen* gebruikt de meest opgezochte taalkwestie.

Evenementen

De geplande evenementen – het Groot Dictee en de Algemene Ledenvergadering – konden niet met publiek plaatsvinden, maar werden online georganiseerd. In mei logden zo'n 80 leden in bij de eerste digitale Algemene Ledenvergadering van Onze Taal. Jaap de Jong en Marc van Oostendorp, auteurs van het themanummer over de negentiende eeuw, hielden een korte lezing. Het Groot Dictee, uitgezonden door radioprogramma *De Taalstaat*, werd eveneens een digitaal evenement, gepresenteerd door Frits Spits. Vanuit de radiostudio in Hilversum las Gerdi Verbeet het dictee voor. De jury bestond uit Wim Daniëls en Onze Taal-directeur Vibeke Roeper. De deelnemers speelden mee vanuit huis en de Taaladviesdienst deed het nakijkwerk op afstand, vanuit het kantoor in Den Haag.

Ook twee andere evenementen kregen noodgedwongen een andere vorm. De uitreiking van de Taalboekenprijs aan Nicoline van der Sijs voor haar boek *15 eeuwen Nederlands* werd door juryvoorzitter Nelleke Noordervliet gedaan in een uitzending van *De Taalstaat*.

Het geplande evenement rond het 35-jarige jubileum van de Taaladviesdienst kon niet doorgaan. In plaats daarvan is er online en in het tijdschrift extra aandacht besteed aan het dagelijks werk van de vijf taaladviseurs.

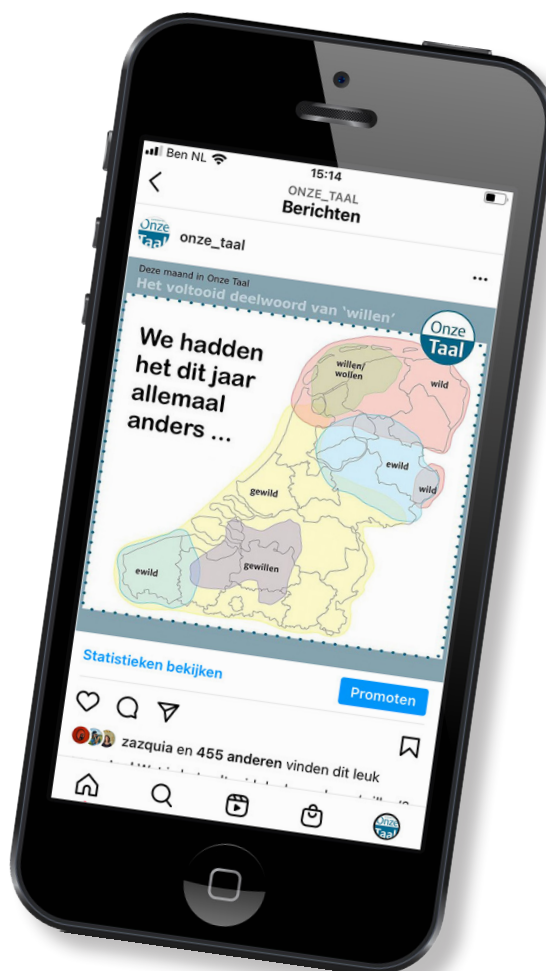

Taalnieuws

Op verschillende manieren verspreidt Onze Taal taalnieuws, zowel onder de eigen leden als onder een brede achterban van taalliefhebbers. De e-mailnieuwsbrief Taalpost, samengesteld door Marc van Oostendorp en Erik Dams in samenwerking met de Taaladviesdienst van Onze Taal, verschijnt elke dinsdag en donderdag en bevat taalnieuws en taaltips. Het aantal vaste lezers steeg in de loop van het jaar van 90.000 naar 95.000. Het populaire twitterkanaal van Onze Taal bleef in 2020 groeien: van 75.000 naar 77.800 volgers. Het Instagramaccount van Onze Taal steeg van 10.000 naar 17.000 volgers. Op Facebook groeide het aantal volgers van 62.500 naar 63.700. Terwijl Twitter een geliefd kanaal is voor taaladvies, is Facebook vaak een bron voor nieuwe artikelen. De rubriek #onzetaal in het tijdschrift komt tot stand mede dankzij de volgers van Onze Taal op de sociale media.

Ook de website van Onze Taal is een plek waar bezoekers taalnieuws kunnen vinden. De homepagina www.onzetaal.nl – met taalnieuws, blogs en de inhoud van het tijdschrift – werd in 2020 ruim 200.000 keer bekeken.

Meer van Onze Taal

In de zomer van 2020 verschenen de *Taalkalender 2021* en in het najaar volgden twee boeken: *Meer dan 5000 venijnige dicteewoorden* en *Waarom een zeemeermin geen zeemeerman heet* – het eerste kinderboek van Onze Taal. Verder verzorgde Onze Taal bijdragen aan publicaties van andere uitgevers: een rubriek in het blad *Meertaal*, en lessuggesties voor educatieve uitgevers Malmberg en Noordhoff.

In de zomer van 2020 was er een bijzondere samenwerking tussen Onze Taal en het Oranjefonds. Dat fonds zocht naar een nieuw woord voor het begrip 'sociale cohesie'. Met hulp van de leden en volgers van Onze Taal viel de keuze op het woord 'warmhartigheid'. De leden leverden ook een bijdrage aan de Onze Taal-mondkapjes. Uit alle voorstellen van lezers selecteerde de redactie 'stoplap' en 'voorzetsel' als opschrift van twee mondkapjes die een groot succes bleken te zijn in de webwinkel van Onze Taal.

In 2020 werkte Onze Taal mee aan radio- en tv-programma's, zoals *De Taalstaat* en de *S.P.E.L.-show*. Bovendien was er vaak aandacht voor Onze Taal in kranten en tijdschriften.

Voor het zevende jaar bemande de Taaladviesdienst het wekelijkse Taal-loket in *De Taalstaat* op NPO Radio 1. Dit programma bereikt 300.000 luisteraars. In de zomermaanden veranderde het loket in de 'Zomerschool' van het Groot Dictee. Ook was *De Taalstaat* de plek waar het Woord van het jaar 2020 bekend werd gemaakt: *anderhalvemetersamenleving*.

Ledenwerving en -administratie

Ledenwerving en -behoud blijft een prioriteit voor Onze Taal. Advertenties, zowel online als in print, en twee proefnummeracties leverden 2854 nieuwe leden op – 968 méér dan in 2019. Door overlijdens, opzeggingen en aflopende proeflidmaatschappen verloor Onze Taal in dezelfde periode slechts 2850 leden – 1242 minder dan in 2019.

Financiële positie 2020

Voor het genootschap bestond in 2020 74% van de inkomsten uit contributies van de leden. Andere inkomsten werden gegenereerd door de Taaladviesdienst (8%) en de webwinkel (12%). De overige 6% was voornamelijk afkomstig van incidentele donaties van leden en giften van de stichting Vrienden van Onze Taal. In 2020 werd de contributie met € 2,- verhoogd naar € 46,-.

Aan de kostenkant realiseerde Onze Taal een besparing op de overheadkosten doordat het grootste deel van het jaar geen gebruik is gemaakt van de kantoorfaciliteiten. Onze Taal sloot 2020 af met een positief resultaat van € 56.970.

Bestuur

In 2020 nam Carel Jansen afscheid als bestuurslid. In zijn plaats werd Arno Brok benoemd. Het bestuur werd met twee leden uitgebreid, zodoende traden Jenny Audring en Axel Buyse toe tot het bestuur.

Het bestuur bestond eind 2020 uit drs. A.A.M. (Arno) Brok (voorzitter), drs. E. (Erwin) Nijse (penningmeester), prof. dr. F. (Frits) van Oostrom (secretaris), dr. J. (Jenny) Audring, A.J. (Axel) Buyse lic., drs. P. (Nelleke) Noordervliet-Bol en W. (Willemijn) Zwart MA.

Het algemeen bestuur vergaderde in 2020 vier keer: in maart, mei, juli en november. In september was er een tussentijds overleg over de contributieverhoging.

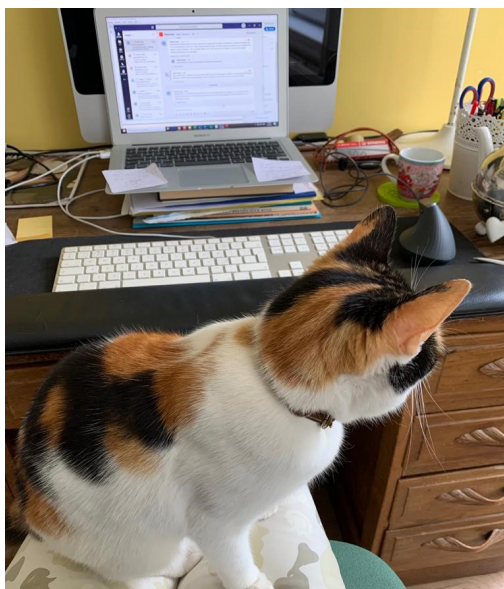
Bureau

Bij het bureau van het genootschap waren eind 2020 elf medewerkers in dienst (gemiddeld 32 uur per week), in totaal een formatieruimte van 9 fulltime arbeidsplaatsen (fte). Gedurende een semester waren Sam Jongenotter (Hogeschool Rotterdam) en Wilanne van Goch (Universiteit Leiden) stagiair bij Onze Taal.

Vier externe medewerkers waren betrokken bij de redactie van *Onze Taal*, *Taalpost* en *TLPST* en zo'n vijftien freelance schrijvers en illustratoren leverden regelmatig bijdragen aan het tijdschrift.

Van half maart tot eind december werkten vrijwel alle bureaumedewerkers van Onze Taal thuis, en verliep de samenwerking voornamelijk via digitale middelen.

Den Haag, maart 2021
het bestuur van Onze Taal

Verkorte jaarrekening 2020 van Genootschap Onze Taal

Balans per 31 december 2020

	31 december 2020 €		31 december 2019 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	325		6.444
Materiële vaste activa	10.966		12.721
	<u>11.291</u>		<u>19.165</u>
Vlottende activa			
Vorraden	40.659		22.725
Vorderingen	124.665		143.290
Liquide middelen	726.171		618.887
	<u>891.495</u>		<u>784.902</u>
	902.786		804.067
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	628.865		601.895
Bestemmingsreserves	65.000		35.000
	<u>693.865</u>		<u>636.895</u>
Kortlopende schulden	208.921		167.172
	<u>902.786</u>		<u>804.067</u>

Staat van baten en lasten over 2020

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
BATEN			
Contributies	991.269	966.000	992.742
Taaladviesdienst	111.361	150.000	125.685
			65.624
Webwinkel	162.449	90.000	125.636
Diverse baten	42.330	78.000	69.967
Giften	37.487	25.000	21.540
Totale baten	1.344.896	1.309.000	1.401.194
LASTEN			
Projectkosten			
Tijdschrift	295.801	305.000	274.402
Taaladviesdienst	32	2.000	4.630
			79.830
Webwinkel	68.804	45.000	54.179
Overige lasten	15.686	17.000	14.201
Totale projectkosten	380.323	369.000	427.242
Beheerslasten			
Personeelslasten	708.717	725.000	689.382
Afschrijvingen	11.342	18.000	15.504
Huisvestinglasten	36.476	37.000	43.299
Algemene lasten	116.614	115.000	131.969
Marketing en werving	34.454	25.000	24.053
Totale bedrijfskosten	907.603	920.000	904.207
Saldo	56.970	20.000	69.745
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserve website			35.000
Bestemmingsreserve tijdschrift	30.000		
Continuïteitsreserve	26.970	20.000	34.745